

Asia: VN/30583/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

1. Yleiset huomiot

Mitä ajatuksia selontekoluonnos herättää? Huom. Ilmoita tässä, mikäli yksityishenkilönä haluat, että lausuntosi näkyy myös hankeikkunassa.

Pohjois-Karjalan Kylät ry kiittää mahdollisuudesta lausua maaseutupoliittisen selonteon luonnoksesta. Selonteko on kattava tilannekatsaus maaseudun ja kylien nykytilanteesta. Maaseutua katsotaan siinä monesta eri näkökulmasta. Läpi lausunnon kyläyhdistysten roolia paikallisdemokratian toteuttajina ja paikallisen tiedon lähteinä olisi tärkeää vahvistaa - samoin kylätoiminnan riittävää resursointia konkreettisin esityksin.

2. Maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmä

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmään liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

3. Maaseutualueiden tilannekuva ja muutostekijät

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

Maaseutualueita tarkastellaan ansiokkaasti, mutta globaalista kontekstista irrallisena (läsnä ovat vain kansainväliset instituutiot kuten EU). Voisiko osiossa huomoida paremmin myös maailmanpoliittisen tilanteen ja esimerkiksi ilmastonmuutokseen ja ympäristökriiseihin liittyvät

skenaariot. Nämä globaalit ilmiöt näkyvät maaseudun arjessa eikä suomalainen maaseutu ole niistä irrallinen saareke. Miten nämä globaalit ilmiöt näkyvät tulevaisuudessa suomalaisella maaseudulla?

4. Kansallinen maaseutuvision

Onko selonteossa kuvattu maaseutuvision olennainen?

Visio rakentuu kiitettävällä tavalla dialogisuuden, paikallisen tiedon ja erilaisten maaseutujen erityispiirteiden ymmärrykselle. Kokonaisturvallisuuden merkitys on nostettu visiossa kenties liiankin keskeiseksi. Voisiko dialogisuudella, paikallisten erityispiirteiden huomioimisella ja paikallisdemokratialla olla arvoa itsessään ilman, että niitä kytetään pelkästään kokonaisturvallisuuden tavoitteeseen?

Puuttuuko maaseutuvisiosta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

Visiosta puuttuu kokonaan Suomen valtio instituutiona ja merkityksellisenä toimijana, joka mahdollistaa asioita, joita visiossa nyt tekevät mihinkään kiinnittymättömät ihmiset. Myöskään kunnat keskeisinä maaseutupoliittisina toimijoina puuttuvat visiosta kokonaan. Visio on ylipäättään varsin abstrakti.

5. Poikkihallinnolliset tavoitteet ja kehittämissuosituks

Ovatko selonteossa tunnistetut poikkihallinnolliset tavoitteet (5 kpl) ja kehittämissuosituks (24 kpl) olennaiset?

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset tavoitteet (1-3 kappaletta)?

Tärkeimmät tärkeysjärjestyksessä: voimistetaan toimintaedellytyksiä, luottamusta ja tulevaisuususkkoa; vahvistetaan talouden uudistumista tukevia rakenteita; ajantasaistetaan digitaalista ja fyysistä saavutettavuutta.

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit tavoitteisiin tavoitekohtaisesti:

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset kehittämissuosituks (1-5 kappaletta)? (Merkitse kehittämissuositusten numerot 1-24)

Kehittämissuositus 2: YLEISHYÖDYLLINEN KYLÄVERKKORAKENTAMINEN

Kehittämissuositus 8: MAASEUDUN KEHITTÄMINEN CAP POST 2027

Kehittämissuositus 15: ASUTTAVUUDEN VARMISTAMINEN

Kehittämissuositus 17: KANSALAI- JA VAPAAEHTOISTOIMINNAN EDELLYTYKSET

Kehittämissuositus 18: OSALLISTAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA YHTEISTYÖ

Puuttuuko poikkihallinnollisista tavoitteista tai kehittämissuosituksista jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

Valtion virastojen hajauttamista eri maakuntiin tulisi jatkaa sekä kehittää virastojen toimintamalleja sellaisiksi, että ne mahdollistavat työn tekemisen myös maaseutualueilla (esim. etätyö). Lisäksi puuttuu keinot turvata lähikoulu kaikille lapsille ja nuorille.

Kehittämissuositukset kaipaavat enemmän konkretiaa, sillä nyt moni niistä kuvailee vain vallitsevaa tilannetta - ei niinkään tarpeellisia kehittämissuuntia.

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit kehittämissuosituksiin suosituskohtaisesti:

12. Osaaminen ja työvoima [Lisätä voisi tarpeen vapaan sivistystyön ja kulttuurin riittävään resursointiin valtion toimesta. Esimerkiksi harvaan asutun maaseudun kulttuuriavustukset olisi tärkeää saada takaisin.]

6. Liite: Maaseutualueiden nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvaus

Ovatko liitteessä kuvatut maaseutualueiden nykytilanne ja muutostekijät olennaiset?

-

Puuttuuko nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvauksesta jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

7. Muut täydennystarpeet

Onko selonteossa muita täydennystarpeita?

-

Rannikko Anni
Pohjois-Karjalan Kylät ry